

MLADÁ FRONTA DNES

1. Pořád jsme na cestě

06.01.2023 Mladá fronta Dnes - Martin Jiroušek
strana: 12 rubrika: Kraj Moravskoslezský

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (9); Jiřího (6); Myrona (6); Ostravě (4); moravskoslezského (3); Národního (3); ostravské (3); 12 (2); operní (2); Ostrava (2); ostravskou (2); archivu; divadelního; Divadle; Divadlo; NDM; ostravského; ostravském; ostravskému; ostravským

Divadelník Jiří Nekvasil

V listopadu oslavil šedesátku a za dobu svého **ostravského** působení vytvořil desítky inscenací. Jiří Nekvasil, ředitel **Národního divadla moravskoslezského**, se zaměřuje zejména na operu, ale nevyhýbá se ani jiným žánrům. Nedávno například inscenoval se souborem muzikálu hru Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra Jonáš a tingl-tangl, kterou zamýšlel v **Ostravě** uvést již jako student gymnázia. Mezi blízké cíle si klade například vybudování nové divadelní scény na Černé louce rekonstrukcí bývalého výstavního pavilonu "G". V divadle je jako doma. "Divadlo je dobré poznat zevnitř, nejen sedět v kanceláři," říká Jiří Nekvasil.

- Všichni řeší energetickou krizi a zvyšování cen. Jak to vidíte z pohledu divadla, bude se muset uskromnit?

Vždy jsme se snažili vystupovat hospodárně. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že v divadle se nedá šetřit v obvyklém smyslu slova, spíše je tady otázka, jak v něm dobře investovat. Buď se zainvestuje dobře a něco z toho bude, anebo se zainvestuje špatně a dojde ke krachu. Divák si primárně kupuje nějaký zážitek a vy mu jej musíte poskytnout v co největší kvalitě. Když ho nedostane, půjde příště jinam. Jsme velmi vděční za podporu města. To se v posledních letech chová ke svým kulturním institucím a stánkům velmi dobře. A je si vědomo, nakolik kultura vytváří image a pozitivní život města a zvyšuje a spoluvytváří přitažlivost života v něm. Podstatou je v tomto případě živá kultura. Architektonických památek v **Ostravě** mnoho není. **Ostrava** je "město bez baroka", o to více by měla dbát na svou současnou kulturní podobu a bohatý kulturní život v ní. A to je výzva a úkol pro nás všechny, co zde spravujeme kulturní instituce, či jinak v ní kulturní dění spoluvytváříme.

- Do **Národního divadla moravskoslezského** jste přišel v roce 2010. Jaký máte z těch uplynulých let pocit?

Myslím, že jsme společně udělali kus dobré práce. Je tady muzikálový soubor na kvalitní úrovni, ten tady nebyl vůbec. Tehdy se diskutovalo o tom, zda zachovat stávající operetní soubor a co s ním? V té době probíhající ekonomická krize opět otevřela hlasy o jeho možném zrušení. My jsme se rozhodli pro cestu zásadní změny. Nakonec se povedlo postupně transformovat stávající soubor operety v soubor schopný dostát vysokým nárokům současného hudebně zábavního divadla. Jsme schopni na respektované úrovni realizovat náročné muzikálové tituly. Kontinuálně rozvíjíme kvalitní úroveň opery. Dramaturgickou i interpretační. A hlavně v nebyvalé kondici je soubor baletu. Pod vedením Lenky Dřímálové se vybudoval dynamický mezinárodní soubor schopný interpretovat na vysoké úrovni díla světové choreografické špičky.

- Jak je na tom činoherní soubor?

Činohra drží svůj standard. Její pozice je v **ostravském** divadelním prostředí nejsložitější. V **Ostravě** působí dvě další, sice menší, ale plně profesionální činoherní soubory s pravidelným repertoárovým provozem. A teď k nim přibýlo i soukromé Divadlo Mír. Nabídka je veliká a to je jediné dobře. Naším úkolem je vytvářet velkou moderní činohru. Je to permanentní velká výzva před námi, celým souborem a jeho uměleckým vedením.

- Co nová scéna?

Vybudovali jsme v areálu **Divadla Jiřího Myrona** nové komorní **Divadlo "12"**, novou kavárnu, vrátili do života a otevřeli pro veřejnost slavnostní sál, který rozšiřuje foyer **Divadla Jiřího Myrona**. Vybudovali jsme prostor pro Ateliér pro divadelní vzdělávání na místě původního řeznictví. To vše se stalo během první etapy rekonstrukce areálu **Divadla Jiřího Myrona**, při které vznikla mimo jiné řada prostor, které divák nevidí, ale které zásadním způsobem vylepšují a optimalizují pracovní a provozní komfort divadla. Jako například nová zkušebna muzikálového orchestru, nový baletní sál, nové moderní prostory **divadelního archivu**, devatenáct pokojů hotelového typu. Myslím si, že divadlo je na dobré úrovni. V divadle ale nikdy není hotovo, pořád jsme na cestě, pořád je třeba hledět dál!

- Kudy se budete s **ostravským** divadlem ubírat?

Na spadnutí by měla být rekonstrukce pavilonu G na Černé louce. Měla by tady vzniknout variabilní scéna pro zhruba 220 diváků a vedle toho pro provoz divadla existenčně nezbytná velká zkušebna. Takovou divadlo nikdy nedisponovalo a zatím nedisponuje. Adaptací pavilonu G vznikne prostor, který v **Ostravě** stále chybí. Nabízí se i pro spolupráci s ostatními subjekty – univerzitou,

centrem nové hudby, dalšími subjekty, ale i alternativní scénou. Takže se tady vedle divadla bude moci odehrát třeba koncert, performance, projekty na hranicích žánrů či velké výstavy.

- V prostorových dispozicích bude pavilon G jedinečný?

Prostor Géčka se může příležitostně uzpůsobit i na sál široký sedmáct metrů a dlouhý asi čtyřicet metrů. Oproti Trojhalí bude akusticky odstíněn, bude zvukově, ale i tepelně izolován, bude mít své zázemí. Jsem přesvědčený, že tak přinese další synergii a impulz **ostravskému** divadelnictví. Původně jsme mysleli, že taková scéna může vzniknout na dvoře **Divadla Jiřího Myrona**, ale pak se to ukázalo jako nereálné, vzhledem k možnostem prostoru. Ale jinak dále připravujeme druhou etapu rekonstrukce **Divadla Jiřího Myrona**, která bude zahrnovat nejen rekonstrukci jevištní technologie a divadelního traktu, ale i revitalizaci dvora a doplnění stávající infrastruktury.

- Jak se vám daří spojit profesi ředitele s profesí režiséra?

Já jsem zde zaměstnán jako ředitel, chcete-li manažer, správce velkého divadla. Odpovídající za jeho chod i tvář. Celkový obsah i formu. Jsem svou profesí a podstatou kreativní tvůrce, a tak vnímám i práci ředitele velkého divadla. Režisér, zejména operní, je má profese, ke které jsem vzdělán a které se věnuji systematicky už čtvrté desetiletí. Ve svém profesním životě zároveň působím více jak čtvrt století jako ředitel nebo umělecký šéf opery, a to včetně dvou největších operních souborů u nás. A vždy byla má režijní práce ve "svých" divadlech pupeční šňůrou provázána s vedoucí funkcí. Zodpovědně mohu prohlásit, že když v divadle pracuji i jako režisér, tak poznávám jeho problémy zevnitř.

- V čem je to lepší?

Lépe je mohu řešit zevnitř, mohu tak podstatně lépe s nimi pracovat. Je to nejlepší způsob co nejlépe poznat, kde a co hapruje, kde je třeba zasáhnout. Jak a v čem dále rozvíjet a vylepšovat jak umělecký, tak i technický provoz. Technologická vybavení divadel a výroby dále zlepšovat. Aby se všem tvůrcům a zaměstnancům v divadle dobře pracovalo a tvořilo. Režijní profese mi v tomto směru pomáhá daleko více, než kdybych byl pouze v kanceláři, kde řešíte úkoly od stolu a chybí vám dotek s jevištěm. Navíc konkrétní práce na jedné inscenaci vám může přinést další nápady pro samotný rozvoj divadla. Kontakt s živou materií divadla i s jednotlivými oblastmi vás vede k nalézání adekvátních řešení.

- Co vás čeká v nejbližší době na **ostravské** scéně jako režiséra?

V letošní sezoně rozšíříme **ostravskou operní** nabídku o inscenace dvou pozoruhodných raně barokních oper Tanec nevděčnic Claudia Monteverdiho a Dido a Aeneas Henryho Purcella. Jsou to tituly sice komornějšího ražení, ale přesto klenoty světové operní literatury. Navíc v našem divadle dosud nikdy neuvedené. Bude to intenzivní operní zážitek doslova na dotek. Představení začne Monteverdim v **Divadle 12** a o přestávce se přesuneme do slavnostního sálu **Divadla Jiřího Myrona**. Projekt vzniká ve spolupráci s **Ostravskou** univerzitou jako již čtvrtá operní produkce našeho společného projektu **Operní akademie Ostrava**, založeného v roce 2019. Kromě studentů Fakulty umění **Ostravské** univerzity budou na inscenaci spolupracovat i starší členky a členové Operního studia při **NDM**. Moc se na to těším, protože i pro mě to bude něco nového.

- Připravujete ještě nějakou jinou operní výzvu?

V dubnu se do repertoáru opery **Národního divadla moravskoslezského** po deseti letech vrací operní dílo Richarda Wagnera. Tentokrát to bude jeho Tannhäuser, který se na **ostravské** jeviště dostává po padesáti letech. Jsou to velké výzvy, nejen pro mě, ale pro celý operní soubor a vlastně pro celé divadlo.

V pavilonu G na Černé louce by měla vzniknout variabilní scéna pro 220 diváků.

V dubnu se do repertoáru opery vrací operní dílo Richarda Wagnera.

Foto: Režisér Divadelní režisér Jiří Nekvasil "režíruje" i Národní divadlo moravskoslezské. Vede jej již třináct let.

Foto: Alexandr Satinský, MAFRA

O autorovi: Martin Jiroušek, spolupracovník MF DNES

Divadelník Jiří Nekvasil

Pořád jsme na cestě

Martin Jiroušek
spolupracovník
MF DNES

V listopadu oslavil šedesátku a za dobu svého ostravského působení vytvořil desítky inscenací. Jiří Nekvasil, ředitel Národního divadla moravskoslezského, se zaměřuje zejména na operu, ale nevyhýbá se ani jiným žánrům. Nedávno například inscenoval se souborem muzikálu hru Jiřího Suchého a Jiřího Šlitrů Jonáš a tingl-tangl, kterou zamýšlel v Ostravě uvést již jako student gymnázia.

Mezi blízké cíle si klade například vybudování nové divadelní scény na Černé louce rekonstrukcí bývalého výstavního pavilonu „G“.

V divadle je jako doma. „Divadlo je dobré poznat zevnitř, nejen se dít v kanceláři,“ říká Jiří Nekvasil.

Všichni řeší energetickou krizi a zvyšování cen. Jak to vidíte z pohledu divadla, bude se muset uskromnit?

Vždy jsme se snažili vystupovat hospodárně. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že v divadle se nedá šetřit v obvyklém smyslu slova, spíše je tady otázka, jak v něm dobře investovat. Bud se zainvestuje dobře a něco z toho bude, anebo se zainvestuje špatně a dojde ke krachu. Divák si primárně kupuje nějaký zážitek a vy mu jej musíte poskytnout v co největší kvalitě. Když ho nedostane, půjde přistě jinam. Jsme velmi vědci za podporu města. To se v posledních letech chová ke svým kulturním institucím a stánkům velmi dobře. A je si vědomo, nakolik kultura vytváří image a pozitivní život města a zvyšuje a spoluvytváří přitažlivost života v něm. Podstatou je v tomto případě živá kultura. Architektonických památek v Ostravě mnoho není. Ostrava je „město bez baroka“, o to více by měla dbát na svou současnou kulturní podobu a bohatý kulturní život v ní. A to je výzva a úkol pro nás všechny, co zde spravujeme kulturní instituce,

či jinak v ní kulturní dění spoluvytváříme.

Do Národního divadla moravskoslezského jste přišel v roce 2010. Jaký máte z těch uplynulých let pocit?

Myslím, že jsme společně udělali kus dobré práce. Je tady muzikálový soubor na kvalitní úrovni, ten tady nebyl vůbec. Tehdy se diskutovalo o tom, zda zachovat stávající operetní soubor a co s ním? V té době probíhající ekonomická krize opět otevřela hlasy o jeho možném zrušení. My jsme se rozhodli pro cestu zásadní změny. Nakonec se povedlo postupně transformovat stávající soubor operety v soubor

V pavilonu G na Černé louce by měla vzniknout variabilní scéna pro 220 diváků.

schopný dostát vysokým nárokům současného hudebně zábavního divadla. Jsme schopni na respektované úrovni realizovat náročné muzikálové tituly. Kontinuálně rozvíjíme kvalitní úroveň opery. Dramaturgickou i interpretační. A hlavně v nebyvalé kondici je soubor baletní. Pod vedením Lenky Dřimalové se vybudoval dynamický mezinárodní soubor schopný interpretovat na vysoké úrovni díla světové choreografické špičky.

Jak je na tom činoherní soubor? Činohra drží svůj standard. Její pozice je v ostravském divadelním prostředí nejsložitější. V Ostravě působí dvě další, sice menší, ale plně profesionální činoherní soubory s pravidelným repertoárovým provozem. A teď k nim přibýlo i soukromé Divadlo Mír. Nabídka je velká

a to je jediné dobře. Naším úkolem je vytvářet velkou moderní činohru. Je to permanentní velká výzva před námi, celým souborem a jeho uměleckým vedením.

Co nová scéna?

Vybudovali jsme v areálu Divadla Jiřího Myrona nové komorní Divadlo „I2“, novou kavárnu, vrátili do života a otevřeli pro veřejnost slavnostní sál, který rozšiřuje foyer Divadla Jiřího Myrona. Vybudovali jsme prostor pro Ateliér pro divadelní vzdělávání na místě původního reznicství. To vše se stalo během první etapy rekonstrukce areálu Divadla Jiřího Myrona, při které vznikla mimo jiné řada prostor, které divák nevidí, ale které zásadním způsobem vylepšují a optimalizují pracovní a provozní komfort divadla. Jako například nová zkušebna muzikálového orchestru, nový baletní sál, nové moderní prostory divadelního archivu, devatenáct pokojů hotelového typu. Myslím si, že divadlo je na dobré úrovni. V divadle ale nikdy není hotovo, pořád jsme na cestě, pořád je třeba hledět dál!

Kudy se budete s ostravským divadlem ubírat?

Na spadnutí by měla být rekonstrukce pavilonu G na Černé louce. Měla by tady vzniknout variabilní scéna pro zhruba 220 diváků a vedle toho pro provoz divadla existující nezbýtná velká zkušebna. Takovou divadlo nikdy nedisponovalo a zatím nedisponuje. Adaptací pavilonu G vznikne prostor, který v Ostravě stále chybí. Nabízí se i pro spolupráci s ostatními subjekty - univerzitou, centrem nové hudby, dalšími subjekty, ale i alternativní scénou. Takže se tady vedle divadla bude moci odehrát třeba koncert, performance, projekty na hranicích žánrů či velké výstavy.

V prostorových dispozicích bude pavilon G jedinečný?

Prostor Gěčka se může přiležitostně uzpůsobit i na sál široký sedmáct metrů a dlouhý asi čtyřicet metrů. Oproti Trojhalí bude akusticky

Režisér Divadelní režisér Jiří Nekvasil „režuruje“ i Národní divadlo moravskoslezské. Vede jej již třináct let. Foto: Alexandr Satinský, MAFRA

odstíněn, bude zvukově, ale i tepelně izolován, bude mít své zázemí. Jsem přesvědčený, že tak přinese další synergie a impuls ostravskému divadelnictví. Původně jsme mysleli, že taková scéna může vzniknout na dvoře Divadla Jiřího Myrona, ale pak se to ukázalo jako nereálné, vzhledem k možnostem prostoru. Ale jinak dále připravujeme druhou etapu rekonstrukce Divadla Jiřího Myrona, která bude zahrnovat nejen rekonstrukci jevištní technologie a divadelního traktu, ale i revitalizaci dvora a doplnění stávající infrastruktury.

Jak se vám daří spojit profesí ředitele s profesí režiséra?

Já jsem zde zaměstnán jako ředitel,

chcete-li manažer, správce velkého divadla. Odpovídající za jeho chod i tvář. Celkový obsah i formu. Jsem svou profesí a podstatou kreativní tvůrce, a tak vnímám i práci ředitele velkého divadla. Režisér, zejména operní, je má profese, ke které jsem vzdělán a které se věnuji systematicky už čtvrté desetiletí. Ve svém profesním životě zároveň působím více jak čtvrt století jako ředitel nebo umělecký šéf opery, a to včetně dvou největších operních souborů u nás. A vždy byla má režijní práce ve „svých“ divadlech pečlivě šňůrou provázána s vedoucí funkcí. Zodpovědně mohu prohlásit, že když v divadle pracuji i jako režisér, tak poznávám jeho problémy zevnitř.

V čem je to lepší?

Lépe je moci řešit zevnitř, moci tak podstatně lépe s nimi pracovat. Je to nejlepší způsob co nejlépe poznat, kde a co hupraje, kde je třeba zasáhnout. Jak a v čem dále rozvíjet a vylepšovat jak umělecký, tak i technický provoz. Technologická vybavení divadel a výroby dále zlepšovat. Aby se v něm tvůrcům a zaměstnancům v divadle dobře pracovalo a tvořilo. Režijní profese mi v tomto směru pomáhá daleko více, než kdybych byl pouze v kanceláři, kde řešíte úkoly od stolu a chybí vám dotek s jevištěm. Navíc konkrétní práce na jedné inscenaci vám může přinést další nápady pro samotný rozvoj divadla. Kontakt s živou materií divadla i s jednotlivými oblastmi vás vede k nalézání adekvátních řešení.

V dubnu se do repertoáru opery vrací operní dílo Richarda Wagnera.

Co vás čeká v nejbližší době na ostravské scéně jako režiséra?

V letošní sezoně rozšíříme ostravskou operní nabídku o inscenace dvou pozoruhodných raně barokních oper Tanec nevědčnic Claudia Monteverdiho a Dido a Aeneas Henryho Purcella. Jsou to tituly sice komornějšího ražení, ale přesto klenoty světové operní literatury. Navíc v našem divadle dosud nikdy neuvedené. Bude to intenzivní operní zážitek doslova na dotek. Představení začne Monteverdim v Divadle I2 a o přestávce se přesuneme do slavnostního sálu Divadla Jiřího Myrona. Projekt vzniká ve spolupráci s Ostravskou univerzitou jako již čtvrtá operní produkce našeho společného projektu Operní akademie Ostrava, založeného v roce 2019. Kromě studentů Fakulty umění Ostravské univerzity budou na inscenaci spolupracovat i starší členky a členové Operního studia při NDM. Moc se na to těším, protože i pro mě to bude něco nového.

Připravujete ještě nějakou jinou operní výzvu?

V dubnu se do repertoáru opery Národního divadla moravskoslezského po deseti letech vrací operní dílo Richarda Wagnera. Tentokrát to bude jeho Tannhäuser, který se na ostravské jeviště dostává po padesáti letech. Jsou to velké výzvy, nejen pro mě, ale pro celý operní soubor a vlastně pro celé divadlo.

« zpět na začátek